

STANJE UNIJE
2018.

Snažnija i djelotvornija europska politika vraćanja

#SOTEU

12. rujna 2018.

„Osobe koje nemaju pravo ostati u Europi moraju se vratiti u svoje zemlje podrijetla. Budući da je vraćeno samo 36 % nezakonitih migranata, jasno je da moramo uložiti veće napore. Samo će na taj način Europa pokazati solidarnost s izbjeglicama kojima je zaista potrebna zaštita.”

Jean-Claude Juncker, Govor o stanju Unije, 13. rujna 2017.

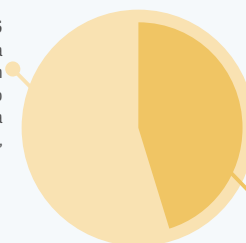
Djelotvorna i humana politika vraćanja nužan je dio EU-ova sveobuhvatnog pristupa za bolje upravljanje migracijama i odvraćanje ljudi od nezakonitih migracija. Europa će i dalje pokazivati velikodušnost i solidarnost prema onima kojima je zaista potrebna zaštita. Međutim, vraćanje osoba koje ne bježe od rata ili progona i koje nemaju pravo boravka u EU-u, uz potpuno poštovanje njihovih temeljnih prava, jednako je važno za dobro funkcioniranje sustava azila. Tako će se i poslati snažna poruka protiv kretanja na opasna nezakonita putovanja u EU.

Nova i stroža pravila radi povećanja djelotvornosti EU-ove politike vraćanja

Ciljano preispitivanje EU-ove Direktive o vraćanju: Direktiva o vraćanju donesena je 2008. i njome se utvrđuju zajednički, pravedni i transparentni standardi i postupci za vraćanje državljana zemalja izvan EU-a koji nemaju zakonsko pravo boravka u EU-u. Međutim, neučinkovita i nedosljedna primjena te direktive u državama članicama utječe na opću učinkovitost postupaka vraćanja u EU-u. Novim pravilima uklonit će se prepreke i nedosljednosti koje otežavaju djelotvorno vraćanje. Ta će pravila pomoći u ubrzanju postupaka vraćanja, sprečavanju bijega i neodobrenih sekundarnih kretanja te povećavanju ukupne EU-ove stope vraćanja, uz potpuno poštovanje temeljnih prava i načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

45,8 % djelotvornih vraćanja 2016.

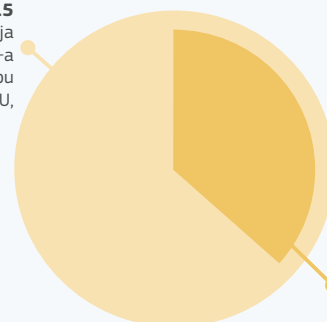
493 785
državljana
zemalja izvan
EU-a dobilo
je naredbu da
napusti EU,

ali je samo njih
226 150
djelotvorno
vraćeno.

36,6 % djelotvornih vraćanja 2017.

516 115
državljana zemalja
izvan EU-a
dobilo je naredbu
da napusti EU,

ali je samo
njih
188 905
djelotvorno
vraćeno.

JASNI POSTUPCI

- Odluke o vraćanju trebale bi se sustavno izdavati istodobno s odlukom o prestanku zakonitog boravka ili odmah nakon donošenja takve odluke, primjerice pri izdavanju negativne odluke o azilu ili po isteku vize ili boravišne dozvole.

UBRZANI POSTUPCI NA GRANICI

- Na osobe čiji su zahtjevi za azil odbijeni tijekom postupaka na granici primjenjivat će se pojednostavnjeni postupci vraćanja kako bi se osiguralo da se odluke o vraćanju mogu brzo donositi i u potpunosti provoditi na vanjskim granicama EU-a, uključujući kontrolirane centre.

BOLJE PRAĆENJE

- Države članice morat će uspostaviti nacionalne sustave za upravljanje vraćanjem kako bi se osigurala pravodobna dostupnost informacija o identitetu i pravnom statusu svake osobe koju treba vratiti.

UČINKOVITIJE DOBROVOLJNO VRAĆANJE

- Države članice trebale bi povećati pomoć povratnicima, uključujući potporu njihovoj ponovnoj integraciji u zemlji podrijetla.
- Države članice imat će i mogućnost skraćivanja odobrenog razdoblja za dobrovoljni odlazak ili će moći odlučiti uopće ne odobriti takvo razdoblje kako bi se spriječio bijeg ili odgovorilo na moguće prijetnje javnom poretku ili nacionalnoj sigurnosti.

SPREČAVANJE ZLOUPORABE

- Postojat će bolja povezanost s postupcima azila i usklađeni rokovi za žalbu protiv odluka o vraćanju u slučaju odbijenih tražitelja azila koji u roku od pet dana moraju podnijeti žalbu protiv odluke o vraćanju.
- Postojat će obveza suradnje za osobe koje podliježu postupku vraćanja, uključujući provjeru identiteta i pribavljanje putnih isprava.

USKLAĐENA PRAVILA O ZADRŽAVANJU

Kako bi se bolje osigurao dovršetak postupaka vraćanja, potrebna je učinkovitija primjena zadržavanja:

- zajednički kriteriji za utvrđivanje rizika od bijega
- mogućnost zadržavanja osoba koje predstavljaju opasnost za javni poredak ili nacionalnu sigurnost
- utvrđivanje minimalnog razdoblja zadržavanja od najmanje tri mjeseca

SNAŽNA ZAŠTITA TEMELJNIH PRAVA

- Postojeće zaštitne mjere EU-a za temeljna prava migranata, uključujući poštovanje načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, neće se mijenjati. To se odnosi i na situacije kad su pojedinci koje treba vratiti zadržani.

- Države članice i dalje moraju osiguravati poštovanje obiteljskog jedinstva te uvijek uzimati u obzir najbolji interes djeteta i posebne potrebe ranjivih osoba. Pravilima se i dalje osigurava i pristup djelotvornom pravnom lijeku protiv odluke o vraćanju.

Sveobuhvatna politika EU-a o vraćanju

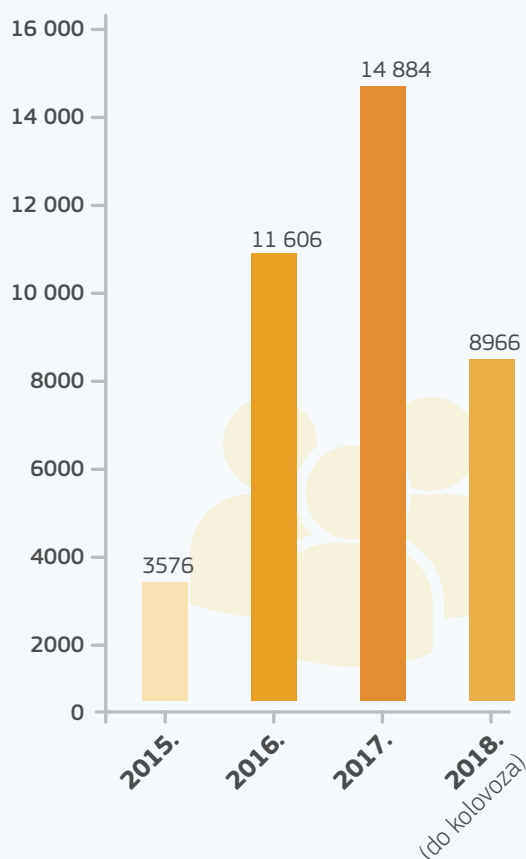
Danas predloženo preispitivanje Direktive o vraćanju dio je pojačanih nastojanja na razini EU-a da se poveća djelotvornost vraćanja. Ta nastojanja uključuju jačanje potpore koju **europska granična i obalna straža** pruža državama članicama, poboljšanje **suradnje sa zemljama podrijetla** kako bi preuzimale svoje državljane te **financijsku potporu** iz proračuna EU-a.

Pojačana suradnja sa zemljama izvan EU-a

Kako bi se povećala stopa provedbe odluka o vraćanju, EU jača suradnju s matičnim zemljama nezakonitih migranata kako bi ispunile međunarodnu obvezu preuzimanja svojih državljana koji nezakonito borave u Europi. EU mobilizira **sve poticaje i prednosti** dostupne na nacionalnoj razini i na razini EU-a, uključujući koordinirane mjere u području vizne politike, kako bi se unaprijedila suradnja u području vraćanja i ponovnog prihvata. Putem **partnerskog okvira za migracije**, pokrenutog 2016., Europska unija i njezine države članice na koordiniran se način služe svojom kolektivnom prednošću kako bi se sa zemljama izvan EU-a dogovorile o prilagođenim pristupima za zajedničko upravljanje migracijama i daljnje poboljšanje suradnje u području vraćanja i ponovnog prihvata. Posljednjih je mjeseci ostvaren znatan napredak.

- EU je sklopio **sporazume o ponovnom prihvatu** sa 17 zemalja, a u tijeku su pregovori s još šest zemalja (Bjelarusom, Nigerijom, Tunisom, Kinom, Jordanom i Alžirom).
- EU je pojačao i rad na poboljšanju **praktične suradnje u području ponovnog prihvata** sa zemljama podrijetla nezakonitih migranata. U tijeku je rad s nekoliko ključnih zemalja, a samo u posljednje dvije godine postignuti su novi dogovori sa šest zemalja (Afganistanom, Gvinejom, Bangladešom, Etiopijom, Gambijom i Côte d'Ivoire).

Broj osoba vraćenih u okviru operacija koje podupire Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu

Jačanje potpore Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu

Od osnivanja u listopadu 2016. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu postala je **istinsko središte EU-a za vraćanje**, sposobno djelotvorno podupirati države članice u vraćanju onih koji nemaju pravo boravka u EU-u. Komisija je danas predložila **daljnje jačanje potporne uloge europske granične i obalne straže**, koja će sada moći pomagati državama članicama u provedbi postupaka vraćanja, uključujući pripremu odluka o vraćanju, identifikaciju pojedinaca koji trebaju biti vraćeni i pribavljanje putnih isprava.

Dosad je intenzitet operacija vraćanja koje organizira Agencija rastao te je dosegao ukupan broj od 14 884 osobe vraćene 2017., odnosno njih 8966 od siječnja do kolovoza 2018.

Financijska potpora iz proračuna EU-a

Komisija pruža znatnu financijsku pomoć za potporu državama članicama u provođenju djelotvornih vraćanja. Iz trenutnog financijskog okvira (2014. – 2020.) sredstva EU-a u iznosu većem od milijarde EUR već su dodijeljena za aktivnosti država članica u području vraćanja i ponovnog prihvata. Za sljedeće razdoblje, 2021. – 2027., Komisija je predložila povećanje financiranja za upravljanje migracijama za 51 %, čime bi ono doseglo 10,4 milijarde EUR, pri čemu bi vraćanje bilo jedan od glavnih prioriteta za financiranje. Osim toga, **Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu** u potpunosti financira potporu koju pruža državama članicama u području vraćanja.

Ured za publikacije

Print	ISBN 978-92-79-92161-2	doi:10.2775/456147	NA-03-18-138-HR-C
PDF	ISBN 978-92-79-92157-5	doi:10.2775/039228	NA-03-18-138-HR-N